

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan määritelmä eläinten hyvinvoinnille

Hyvinvointi on eläimen kokemus sen omasta psyykkisestä ja fyysisestä olotilasta. Käsitteellä eläimen hyvinvointi kuvataan eläimen vointia, joka voi vaihdella hyvästä huonoon. Eläimen hyvinvointiin vaikuttavat sen mahdollisuudet sopeutua ympäristön tapahtumiin ja olosuhteisiin. Jos sopeutuminen ei onnistu, tai aiheuttaa eläimelle jatkuvaa tai voimakasta stressiä, rasitusta, käyttäytymishäiriöitä tai terveyshaittoja, eläimen hyvinvointi heikkenee. Eläinten hyvinvointiin voidaan vaikuttaa pito-olosuhteilla, hoidolla, käsittelyllä ja eläinjalostuksella.

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvointia tarkastellaan kolmen oikeuden kautta. Määritelmä kattaa hyvin laajan eläinjoukon, kuten hevosen, koiran, kissan, jyräjät, kanit, linnut, sekä terraario- ja akvaarioeläimet. Eläimet ovat tuntevia olentoja, joilla voidaan perustellusti väittää olevan oikeuksia. Oikeudet tarkoittavat, että ihmisillä on velvollisuuksia eläimiä kohtaan. Eläinten oikeudet kohdistuvat muun muassa niiden hyvinvoinnin turvaamiseen: eläimillä on siis oikeus tulla kohdelluksi tavalla, joka tukee niiden hyvinvointia. Ihmisillä on tätä oikeutta vastaavia velvollisuuksia.

Oikeudet voivat olla negatiivisia tai positiivisia. Negatiiviset oikeudet viittaavat oikeuteen olla tulematta häirityksi tai estetyksi muiden taholta, positiiviset oikeudet puolestaan vaativat muilta tukea ja apua. Oikeus-sanana käyttö tässä yhteydessä velvoittaa eläinten kanssa toimivia.

Oikeus hyvään kohteluun sekä positiivisiin tunteisiin ja kokemuksiin

- Osaava ja motivoitunut hoitaja
- Yksilöllinen kohtelu
- Sopivat, väkivallattomat koulutusmenetelmät ja -välineet, jotka tukevat eläimen hyvinvointia eivätkä aiheuta eläimelle kipua, tuskaa tai kärsimystä
- Eläimelle sopiva toiminta, joka ei kuitenkaan rasita eläintä niin, että se uhkaa eläimen hyvinvointia
- Lajille, rodulle ja yksilölle sopivat virikkeet
- Vuorovaikutus ihmisen kanssa
- Tuskaton kuolema

Oikeus lajinmukaiseen käyttäytymiseen ja elinympäristöön

- Riittävä tila, joka mahdollistaa lajityypillisen käyttäytymisen ja erilaiset käyttäytymisen muodot
- Lajityypillisille tarpeille sopivat, mukavat ja turvalliset ympäristöolosuhteet
- Lajitovereiden seura sosiaalisille lajeille
- Mahdollisuus välttää muiden eläinten ja ihmisen seuraa ja läheisyyttä
- Ympäristön tutkiminen ja muokkaaminen sekä
- Ruuan hankintaan liittyvä käyttäytyminen
- Leikki
- Jälkeläisillä riittävän pitkä emon hoiva

Oikeus hyvään terveyteen ja toimintakykyyn

- Fyysinen ja psyykinen terveys
- Terveyttä ja hyvinvointia tukeva jalostus
- Hyvä fyysinen kunto
- Kivuttomuus
- Sairauden hoito
- Hyvälaatuinen, puhdas vesi
- Lajinmukainen ja yksilölle sopiva ruokinta ja ravinto
- Ennaltaehkäisevä suunnitelmallinen terveydenhuolto
- Eläinlääkäripalvelut tarvittaessa